

Bild 1. Landshövding Elis Håstad överlämnar Upplands fornminnesförenings förtjänstmedalj till kyrkoherde Gustaf Unestam, Uppsala.

Upplands fornminnesförenings Vinterting med Disa Gille 1959

Upplands fornminnesförenings Vinterting med Disa Gille 1959 hölls söndagen 1 febr. och inleddes på sedvanligt sätt med en sammankomst på Hantverksföreningen i Uppsala, i vilken deltog närmare ett 50-tal aktiva hembygdsvårdare samt lika många övriga intresserade. Följande inom Uppland verksamma hembygdsföreningar voro representerade:

Börje-Akerby hembygdsförening (Ivar Ericksson, Carl Johansson och Enok Tapper),

Bild 2. Disa Gillens pris 1959 överlämnas av åldermannen f. regeringsrådet Adolf Lundevall till Väddö hembygdsförening, som företrädes av Wilhelm Mattsson, Konrad Lund och A. Bengtsson.

- Husby-Ärtinghundra hembygdsförening* (Henny och Erik Westholm),
Järlåsa hembygdsförening (Algot Pettersson),
Lagga hembygdsförening (K. G. Lundin och Herbert Samuelsson),
Lovö hembygdsförening (Berit Wallenberg),
Nora hembygdsförening (Eva och Erik Nordgren samt Kristina Vihagen),
Rasbokils fornminnes- och hembygdsförening (Greta och Adolf Lunde-
 vall),
Stockholms-Näs hembygdsförening (Vilhelm Johansson, Erik Rask samt
 Maria och Herman Svenngård),
Söderby-Karls fornminnesförening (A. Gullström, H. Gustafsson, Olle
 Jonsson och E. Mattsson),
Södra Olands hembygdsgille (Karin Alinder, Martin Eriksson, J. G. Fred-
 lund, Ellen Jansson samt Naima och Josef Selén),
Tierps hembygdsgille (Greta och Carl Schollin),
Upplands-Väsby hembygdsförening (Ragnar Carlsson, Beth de Geer, Egon
 Lindholm och Hugo Sabel),

Bild 3. Veckholms pastorats hembygdsförening mottar belöningen ur Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond. Fr. h. Herbert Lennartsson, Gunhild Hermelin, Eva Sundqvist, Adolf Hermelin och Isak Sundqvist.

Veckholms pastorats hembygdsförening (Gunhild Hermelin, Adolf Hermelin, Herbert Lennartsson samt Eva och Isak Sundqvist),

Väddö hembygdsförening (A. Bengtsson, Konrad Lund och W. Mattsson),

Vänge hembygdsförening (Karin Ekman, Bertil Karlsson, Irma och Nils Rosenlund samt Stina och Olof Thisner),

Öregrunds hembygdsförening (Ruth och Karl Wickström) samt

Österåkers fornminnes- och hembygdsförening (Elis Fröstad).

Upplands fornminnesförenings ordförande landshövding Elis Håstad hälsade välkommen och förklarade Vintertinget öppnat, varefter följde förhandlingar. Till fornminnesföreningens representant i Stiftelsen Upplandsmuseet utsågs landshövding Håstad med förste arkivarie Manne Eriksson som suppleant. Fornminnesföreningens medalj utdelades till kyrkoherde Gustaf Unestam för hans insatser inom den uppländska kulturminnesvården, vilket främst tagit sig uttryck i det digra verket »En

bok om Söderbykarl». En skrivelse från Upplands-Väsby hembygdsförening, vari begärdes att Upplands fornminnesförening skulle biträda hembygdsföreningen i dess protest mot den planerade motorvägen Stockholm-Uppsala framdragnig genom Upplands-Väsby, behandlades. Man beslöt att fornminnesföreningens styrelse efter besiktning på platsen skulle avge yttrande till hembygdsföreningen. Ekeby bys i Vänge framtida öde diskuterades, varvid man stannade vid förslaget att fornminnesföreningens styrelse skulle tillsätta en kommitté med uppgift att förbereda ärendet och eventuellt framlägga förslag till bildandet av en särskild stiftelse för den kulturhistoriskt märkliga byn.

Efter förhandlingarna följde föredrag. Landsantikvarie Sundquist talade om landskapet Uppland och dess indelning i län, varvid berördes hur det gamla landskapsområdet genom kyrkliga och världsliga åtgärder småningom uppdelades i Uppsala län, Västmanlands län och Stockholms län. Docent Manne Eriksson kompletterade föredraget med en översikt över landskapets dialektgränser och konstaterade huru väl dessa gränser sammanfaller med de gamla folklandens. Vidare påpekades att speciellt språket i det gamla Fjädrundraland-området, ungefär mellan Västerås och Uppsala, utövat ett avgörande inflytande på riksspråkets utformning. — Efter kaffepausen blevo de båda föredragen föremål för diskussion.

På Upplands nation samlades man senare till Disa Gille med stämman och måltid under presidium av åldermannen f. regeringsrådet Adolf Lundevall. Vaktbrodern major Gösta Lind, i vintrig mundering och med dragen sabel, trädde in i salen och avväpnade de som dristat sig att medföra svärd till gillet. Härefter kunde stämman ta sin början. Minnesord uttalades över under året bortgångna gillet närstående vänner. Disa Gillens pris 1959 tilldelades Väddö hembygdsförening och utdelningen ur Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond överlämnades till Veckholms pastorats hembygdsförening. Högstäm och lyriskt talade rektor Mats Redin till folklanden. Landshövding Håstad hyllade åldermannen, nyss 70 år fylld, varefter redaktör Karl Kilbom, Stockholm, talade om Vallonerna i Uppland, deras invandring och insatser i svensk bruks-historia.

Riksspelmännen E. G. Hägg och Leonard Larsson gladdo med gamla och nykomponerade låtar på fiol och nyckelharpa. Och till sist visade direktör Erik Säfwenberg sin färgfilm Glimtar från Upplands fornminnesförenings utflykter. Sedan åldermannen uttalat tack till alla, som medverkat vid årets Disa Gille, bjöds orlov och farväl.